

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

43. Georgia famula curam habet penûs, ideóque tenetur ad restitutionem damni, quod ipsâ non impediante facit alius confamulus illuc irrepens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

Sum. c. 71. n. 2. Medina 1. 2. q. 19. art. 6. vers. sed numquid. & plures alij. Quia iudicium illud seu persuasio vincibiliter errans non fuit reuocata. Ergo moraliter manere, & contra illam agi censetur.

Resp. Georgianum non peccâsse. Ita Azor Tom. 1. Infit. Moral. l. 2. c. 8. q. 12. Sanchez. l. 1. in Decal. c. 11. n. 7. Vasquez, Salas, Præposit. & alij. Ratio est, quia omissio Sacri non potest oriri à voluntate, & persuasione præterita, cū neutra harum nec in se, nec in effectu amplius existat. Ergo non potest ab illis malitia aliqua in omissionem deriuari.

*Confirmatur. Si actus censetur manere moraliter, & denominare opera subsequen-
tia, dum non retractatur, ergo infidelis, qui omnia sua opera in honorem idoli retulisset, peccaret semper deinceps peccato infidelitatis, quod est absurdissimum. Non obest, tempus præcessisse, vt ait Medina; nam dilatio præcisè non potest auferre perseuerentiâ moralem persuasionis & voluntatis.*

Atque ex his patet etiam ad rationem in oppositum.

XLIII. Georgia famula nullam quidem peculiarem curam domûs gerit sibi commissam, interdum tamen mittitur ad penum; quoties autem ipsa intrat, simul illuc irrepit Georgius eiusdem heri famulus, & aliqua inde non exigui pretij furtim aufert. Nunc iste aufugit: illa verò anxia ha-
ret,

ret, quod furta ipsius manifestando non impediue-
rit. *Queritur.* Vtrum teneatur ad restitutio-
nem?

Videtur non teneri. Quia famulus, cui spe-
cialiter non est commissa cura rerum, non te-
netur restituere pro furtis non impeditis, siue
illa facta fuerint ab alijs confamulis, vt ex
communi tradit Layman *l. 3. Tr. 2. c. 5. n. 5.*
siue ab externis, vt docent Azor *Tom. 3. l. L. 8.*
c. 13. q. 8. Bonacina *Disp. 1. de Restit. in genere.*
Q. 2. pun. 11. n. 7. & alij. Atqui Georgiæ non
est specialiter commissa rerum domesticarum
cura. Ergo &c.

Resp. teneri Georgiam ad restitutionem
prædictorum damnorum. Nam ex commu-
ni Authorum apud Dedicastillo *Tr. 2. de Iust.*
D. 4. n. 143. tenetur famuli restituere damna ab
alijs illata, & ab ipsis non impedita, si illis cu-
stodia rerum est commissa. Atqui Georgiæ
cura penûs pro eo tempore, ad quod acce-
pit clauem, fuit commissa, vt bene advertit
Diana *P. II. Tr. 6. R. 6.* Ergo &c. Cæterum ve-
rum quidem est, famulum, cui rerum cura pe-
culiariter non est mandata, non teneri ad re-
stitutionem damni, quod alius confamulus
fecit, & ipse non impediuit: attamen tenetur
ad restitutionem damni eius, quod fecit ex-
ternus, & ipse similiter nõ impediuit, vt recti-
tè tenent P. Navar. *Lib. 3. de Restit. c. 1. n. 224.* So-
lus *L. 4. de Iust. q. 7. art. 3.* Lessius *L. 2. de Iust. c.*

13. n. 37. Card. de Lugo *Disp. 19. de Iust. n. 105.*
 & plures apud hos relati, quia semper videtur
 quivis famulus pro aliqua cura domus con-
 stitui, & hæc cura illi committi, licet nõ cum
 speciali vigilantia; certè communis hominũ
 sensus est, eos magis teneri ad custodiam re-
 rum domini sui, quàm exteros nullã merce-
 de ad servitia domestica conductos.

Atque sic patet quoque ad rationem in con-
 trarium.

XLIV. *Gentianus Aulicus sibi suisque honestũ
 victum & vestitum comparat: à conuiujs, visca-
 tionibus, itineribus sumptuosus se abstinet: exiguo
 famulorum & equorum obsequio vititur, idque
 propterea, quod aliàs ultra vires & facultates de-
 bita contrahere debeat, quibus nunquã sit soluen-
 do. Interim tum à Principe, tum ab alijs Aulicis
 vexatur, instigaturque, vt tempori seruiat, & pro
 statu suo se more aliorũ gerat. Queritur. Virum
 Gentianus in victu, vestitu, famulatio, cõuiujs &c.
 maiores sumptus facere possit, certus moraliter, se
 inde debita contracturum, quibus postea non sit
 soluendo?*

Videtur posse. Tum quia ex communi
 Theolog. licitè quisque se gerit pro statu suo.
 Tum quia ad conseruationẽ statũs potest quis
 retinere pecuniam numerandam creditori, &
 differre solutionem, vt docent expressè *Lelli-
 us l. 2. de justit. e. 16. n. 26.* & alij apud hunc re-
 lati. Cur ergo non possit propter eundem sta-
 tum